

کشور به خیزش و نهضت جدید علمی نیاز دارد که این، وظیفه نخبگان است

11 مهر 1403

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی صبح امروز در دیدار صدها نفر از نخبگان علمی، نفرات برتر المپیادها و آزمون ورودی دانشگاه‌ها، با تأکید بر لزوم استفاده حداکثری از نخبگان در بخش‌های مختلف و لزوم ایجاد زمینه برای اثرگذاری نخبگان در مسائل کشور، گفتند: امروز مهمترین وظیفه و جهاد نخبگان، ایجاد یک نهضت و خیزش جدید علمی است.

رهبر انقلاب اسلامی همچنین با تأکید بر اینکه بزودی درباره مسائل غزه و لبنان با ملت ایران صحبت خواهند کرد، افزودند: اساس مشکلات منطقه، کسانی همچون آمریکا و برخی کشورهای اروپایی هستند که به دروغ دم از صلح و آرامش می‌زنند؛ و بر همین اساس، تنها راه پایان درگیری‌ها و جنگ‌ها در منطقه، کم‌شدن شرّ این کشورهاست.

رهبر انقلاب در ابتدای این دیدار با اشاره به حادثه شهادت مجاهد کبیر سیدحسن نصرالله گفتند: ما این روزها عزاداریم و به‌خصوص بنده جداً عزادار هستم چرا که حادثه فقدان آقای سیدحسن نصرالله ضایعه کوچکی نیست، اما با وجود این عزای عمومی در کشور، دیدار با نخبگان را که از قبل برنامه‌ریزی شده بود، به زمان دیگری موکول نکردیم.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای علت برگزار شدن دیدار نخبگان در وقت مقرر را ضرورت توجه دادن به اهمیت مسئله نخبگان خواندند و افزودند: پیام تشکیل این جلسه این است که اگرچه عزاداریم، اما عزای ما به معنی ماتم گرفتن و افسرده شدن و گوشه‌نشینی نیست بلکه عزای ما از جنس عزای حضرت سیدالشهداء (ع) است یعنی زنده کننده و پیش برنده و شوق‌آفرین برای کار و پیشرفت است و این پیام باید در دل و جان ما واقعاً نفوذ پیدا کند.

ایشان گفتند: اساس مشکل و عامل ایجاد درگیری‌ها و جنگ‌ها در منطقه، حضور آمریکا و بعضی از کشورهای اروپایی است که به دروغ از صلح و آرامش دم می‌زنند و اگر شرّ آنها از این منطقه کم شود، درگیری‌ها و جنگ‌ها خاتمه می‌یابد و خود کشورها قادر به اداره منطقه و هم‌زیستی با صلح و عافیت هستند.

رهبر انقلاب اسلامی، تحریک صدام برای حمله به ایران و رقم خوردن روزهای تلخ و سخت را نمونه‌ای از جنگ‌افروزی آمریکا و غربی‌ها در منطقه دانستند و افزودند: محبت کنونی بین دو کشور ایران و عراق که اوج تجلی آن در راهپیمایی بزرگ اربعین است، مصداق روشنی است که نشان می‌دهد عامل اصلی مشکلات منطقه، مدعیان دروغین صلح هستند که باید به توفیق الهی و همت بلند ملت ایران و با کمک از الهامات انقلاب اسلامی و همکاری دیگر ملتها، شرّ آنها از منطقه کم شود.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای سپس درباره موضوع نخبگان با تحسین سخنان سنجیده و امیدوارکننده هفت تن از نخبگان و همچنین معاون علمی رئیس‌جمهور در این دیدار، گفتند: خاصیت ذهن جوان، فعال بودن و در نظرگرفتن اهداف بزرگ است که این بدون تردید قابل تحسین است، اما این طرح‌ها و برنامه‌ها باید با پیگیری جدی، بصورت پیشنهادهای عملی و قابل تحقق به دستگاه‌های مربوط منتقل شود.

رهبر انقلاب در ادامه به سه مسئله متناسب با موضوع دیدار یعنی توجه به واقعیت نخبگی در کشور، حفظ و تکثیر نخبگان و وظایف و مسئولیت‌های نخبگان پرداختند.

ایشان در بیان موضوع اول یعنی ضرورت توجه به واقعیت‌های نخبگی در کشور، شناختن داشته‌ها و ظرفیت‌ها را از آفت‌های مهم برای یک کشور دانستند و با تأکید بر ضرورت شناختن آنها در مقابل تلاش بدخواهان برای کتمان یا انکار توانایی‌ها گفتند: بعضی‌ها همچنان مثل ۱۰۰ سال قبل فکر می‌کنند و با انکار توان علمی حاضر به پذیرش این واقعیت نیستند که در فضا و زیست‌بوم کنونی کشور ممکن است اتفاقات بسیار بزرگ و حیرت‌آوری برای دنیا رخ دهد.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، نخبگی و زمینه‌های نخبه‌سازی را از مهمترین داشته‌های کشور برشمردند و افزودند: مهمترین زمینه برای نخبه‌سازی، بهره‌هوشی است و ایران در زمینه بهره‌هوشی جزو کشورهای پیشرو دنیا است.

رهبر انقلاب، توجه به نخبگی و نخبه‌پروری در دوره طاغوت را کاملاً مغفول دانستند و گفتند: پس از انقلاب به توانایی‌های گوناگون نخبگان توجه شد، اما این توجه باید با وارد کردن بیشتر آنها به میدان در بخش‌های مختلف از جمله آب، نفت، گاز، انرژی هسته‌ای، نانو و دانش‌های جدید مانند هوش مصنوعی مضاعف شود که این کار هم جزو وظایف معاونت علمی رئیس‌جمهور است و اساساً تشکیل بنیاد نخبگان با هدف شناسایی نخبگان و استفاده از آنها برای انجام کارهای مهم بود.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، حفظ و تکثیر نخبگان و جلوگیری از فرار و خروج آنها از کشور به امیدهای واهی را در گرو احساس اثرگذاری نخبه برای کشور دانستند و افزودند: نخبه‌ای که با در بسته فلان پژوهشگاه یا دستگاه دولتی مواجه شود، احساس بی‌اثری میکند و برای امرار معاش ناگزیر به کارهایی می‌شود که دیگر نخبه نخواهد بود.

ایشان با تأکید بر ضرورت وجود سازوکار مشخص برای مراجعه نخبگان و عرضه توانایی‌های خود گفتند: معاونت علمی در این زمینه نیز می‌تواند حلقه وصل باشد. البته همه دستگاه‌های دولتی و حکومتی باید از نخبگان استفاده و این احساس را در نخبگان ایجاد کنند که وجود آنها مؤثر و مورد استفاده است.

رهبر انقلاب با اشاره به خروج برخی نخبگان از کشور با هدف رشد و استمرار تحقیقات علمی به علت وجود زمینه‌های آن در بعضی کشورها، فراهم کردن امکانات تحقیق و رشد علمی را ضروری خواندند و تأکید کردند: عرصه دیگر نقش‌آفرینی نخبگان تشکیل اندیشکده‌ها به عنوان مجمع نخبگان هر رشته علمی است که در این زمینه نیز معاونت علمی، حلقه وصل آنها با مراکز ذی‌ربط است، ضمن آنکه دیوان‌سالاری‌ها هم که برای روحیه ظریف نخبگان، واقعاً مهلک است باید حذف شوند.

ایشان در بیان محور سوم از مسائل مربوط به نخبگان، یعنی مسئولیت‌ها و وظایف آنان افزودند: مسئولیت نخبگان بیش از آحاد مردم است چرا که بیش از دیگران از نعمت‌ها و تفضلات الهی مانند علم، آبرو و ثروت برخوردار هستند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای مسئولیت نخبگان در قبال خیزش علمی کشور را بسیار مهم دانستند و خاطر نشان کردند: خیزش علمی در دوره‌ای مطرح و با اقبال دستگاه‌ها و دانشگاه‌ها همراه شد که نتیجه آن افزایش سرعت رشد علمی کشور بود که البته همان زمان هم گفته شد، اما این سرعت رشد قدری دچار اُفت شده است.

ایشان با اشاره به تحولات سریع علم در دنیا، نخبگان را به جهاد برای خیزش علمی فراخواندند و تاکید کردند: کشور به خیزش و نهضت جدید علمی نیاز دارد که این، وظیفه نخبگان است البته مراکز علمی و پژوهشی هم در این زمینه مسئول هستند، اما عامل اصلی فرد نخبه است. رهبر انقلاب اسلامی ایجاد نهضت و خیزش جدید علمی را جهاد نخبگان برشمردند و با تاکید بر اینکه حرکت و خیزش جدید علمی موجب تفوق یافتن بر رقیبان و بدخواهان خواهد شد، گفتند: یک از نتایج برتری علمی و فناوری این خواهد بود که دست دشمن از ضربه زدن به مردم غزه و ضاحیه بیروت کوتاه و مانع آتش‌افروزی‌هایی خواهد شد که دل مردم و جوانان را می‌سوزاند.

ایشان در توصیه بعدی با اشاره به فاصله زیاد تعداد شرکت‌های دانش‌بنیان با میزان پیش‌بینی شده در برنامه هفتم، ضرورت افزایش شرکت‌ها را مورد تأکید قرار دادند و گفتند: البته این افزایش نباید با پایین آوردن نشان افتخار شرکت‌های دانش‌بنیان و به شکلی انجام شود که شرکت‌ها واقعاً دانش‌بنیان نباشند بلکه باید سخت‌گیری‌های لازم در زمینه ارزیابی‌ها انجام شود.